

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 330-1905)

Originalt emne

Offentlig Renlighed

Offentlig Renlighed/Vandklosetter

Uddrag fra byrådsmødet den 1. marts 1906 - side 17

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 330-1905)

Fra Fabrikant J. Chr. Møller var modtaget Andragende om Ændringer i Vilkaarene for Installation af Vandklosetter i hans Ejendomme Matr. Nr. 720 a og 721 a i Sct. Paulsgade.

Fra Brolægningsudvalget var i Sagen indhentet saalydende Erklæring:

"I vedlagte Andragende fra Hr. I. Chr. Møller gøres den Bemærkning, at det ved Projekteringen har vist sig, at den i Byraadets tidligere Skrivelse af 16. Decbr. 1905 nævnte Ledning i Sct. Poulsgade til en Brønd i Bylowsgade ikke vil kunne danne Afløbet baade fra W. C. og fra Kælderne, hvorfor Andrageren har set sig nødsaget til at dele sit Kloaksystem i to Dele, saaledes at Fabriksbygningens Gulvafløb føres til Sct. Poulsgades Kloak i en 6 " Ledning, medens Vand klosetterne og øvrige Afløb føres til en ny Ledning til Brønden i Bylowsgade i Overensstemmelse med Byraadets Forlangende.

Udvalget skal dertil bemærke, at denne Tvedeling havde ikke været nødvendig, saafremt Fabriksbygningens Kældergulv ikke var bleven anbragt saa dybt, som sket er, nemlig i Cote 63,0. Andrageren har begyndt sit Byggeforetagende efter at have erholdt Bygningskommissionens Approbation uden at oppebie Vej og Kloakvæsenets Approbation paa Kloaksystemet og maa derfor selv bære Ansvar for at have beredt sig selv disse Vanskeligheder og Bekostninger. Havde Andrageren, som han er forpligtet til,

indleveret sin Kloakplan til Approbation, forinden han paabegyndte sit Byggeri, vilde han have faaet Tilhold om at lægge den ommeldte Fabriksbygning Kældergulv i Cote 66 og havde da kunnet udføre sit samlede Vandafløb i Overensstemmelse med Byraadets Skrivelse af 16. Decbr. 1905.

Udvalget kan gaa med til at anbefale den fremsendte Plan til Approbation under Henvisning til den allerede vedtagne Bestemmelse i den Deklaration, som bliver at udstede, at Andrageren paa egen Bekostning tilfører alt Spildevand fra Ejendommen til Hovedkloaken i Sct. Poulsgade, naar denne i sin Tid bliver i Stand til at modtage W. C. Afløb.

Hvad Andragendet om, at Afgiften pr. W. C. for Beboelsesbygningerne maa blive ansat efter samme Takst som for Marselisborg Bygrunde og for Fabriksbygningen, at Vandet betales efter Maaler med en Pris som for Vand til Næringsbrug, skal Udvalget henholde sig til den af Byraadet tidligere vedtagne Bestemmelse om, at Afgiften for samtlige Vandklosetter i Lejlighederne blev 25 Kr. samt Vandafgift efter Vandmaaler, medens Udvalget kan anbefale, at Prisen for Gaardklosetterne og Trugklosetterne bliver 10 Kr. pr. Sæde samt Vandafgift efter Maaler.

Dersom det ny Spildevandsregulativ maatte fastsætte andre Takster, foreslaas disse bragt til Anvendelse.

Saafermt Byraadet maatte tiltræde ovenstaaende Indstilling, udbeder Udvalget sig Bemyndigelse til at udfærdige den fornødne Deklaration".

Jacob Jensen kunde for sit Vedkommende godt tiltræde Udvalgets Forslag, idet han dog skulde henstille, at det udtrykkelig betonedes, at det paagældende Areal hørte til den gamle Bydel, og at Afvandingen af det senere eventuelt kunde forlanges foretaget dertil.

Filtenborg var nærmest tilbøjelig til at mene, at man burde imødekomme Andrageren fuldt ud, saaledes at man kun forlangte en Afgift af 10 Kr. for hvert af samtlige Vandklosetter i Ejendommen. Af Vandklosetterne i de andre Bygninger i samme Carré, hvori Andragerens Ejendom laa, betaltes kun 10 Kr. om Aaret, og han kunde ikke se, at der var nogen Grund til at gøre nogen anden Regel anvendelig overfor Andrageren.

Mikael Johansen maatte erkende, at det var ham ganske ufatteligt, med hvilken Ret man af Andrageren vilde kræve en Afgift af 25 Kr. pr. W. C. Man talte saa tit om det ønskelige i at faa Fabriksanlæg her i Byen, men naar saa endelig en Mand som nu Åndrageren vilde bygge en Fabrik her, og forsyne den med Vandklosetter, hvilket var af stor Betydning i

sanitær Henseende, lagde man ham straks Hindringer i Vejen.

Müller kunde ønske oplyst, om der med Hensyn til alle Bygninger derude betaltes 25 Kr. pr. Vandkloset. Det forekom ham uheldigt at gøre Forskel paa Afgiften af W. C. de forskellige Steder. Med de - om man saa maatte sige utilladelige Renovationsforhold, man for Tiden havde her i Byen, burde man saa vidt muligt støtte de enkeltes Bestræbelser for at skabe Forbedringer i saa Henseende ved Indførelse af W. C. Systemet. Naar Udvalget havde anket over, at Andrageren havde begyndt at bygge, inden han havde faaet Tilladelse hertil, forstod han ikke rigtigt, hvorledes dette overhovedet kunde lade sig gøre.

S. Pedersen tilraadede at følge Udvalgets Indstilling. En Grænse mellem de Dele af Byen, hvor Vandklosetter almindelig kunde installeres, og de Dele, hvor det kun undtagelsesvis kunde ske, maatte man have; i modsat Tilfælde maatte man lægge hele sit Kloaksystem om, hvilket vilde koste 7 à 800,000 Kr. Overfor Müller skulde han bemærke, at det hidtil havde kunnet ske, at et Byggeforetagende var paabegyndt, inden dets Kloakplan var approberet, men formentlig vilde der i en nær Fremtid blive taget Forholdsregler herimod.

Vestesen undrede sig noget over, at der var fremkommet Udtalelser om, at Byraadet lagde Hindringer i Vejen for Installation af W. C. Anlæg, al den Stund Raadet tværtimod Gang efter Gang havde staaet paa vedkommende Grundejeres Side og støttet deres Bestræbelser i saa Henseende, saaledes med Hensyn til Hotel Royal, Guldsmædgade Konsortiets Ejendomme, Latinskolen og Posthuset. Man maatte imidlertid erindre, at Andragerens Ejendom aldeles naturligt hørte til det gamle Kloaksystem med Fald mod Nord; det var den første Ejendom derude, med Hensyn til hvilken der var andraget om Installation af W. C., uden at Afløbet kunde ledes direkte til Marselisborgkloaken. Fulgte man Filtenborgs Forslag, var enhver Begrænsning udelukket. I Anledning af Jacob Jensens Bemærkning skulde han tilføje, at Udvalget gik ud fra, at Andrageren for den ommeldte Ejendoms Vedkommende skulde slutte sig til Kloaksystemet for den gamle By, forsaavidt dette maatte blive omlagt.

Magnus Nielsen kunde fuldt ud give Vestesens Udtalelser sin Tilslutning. Udvalget havde taget saa mildt paa det foreliggende Andragende som muligt, men man maatte ikke glemme, at det i Virkeligheden var en Begunstigelse at faa Tilladelse til at installere W. C. i almindelige Beboelsesbygninger; af Ejendommens 3 Parceller blev de 2 bebyggede med saadanne, medens der kun paa den ene blev opført en Fabrik.

Udvalgets Indstilling tiltraadtes.

